

Finland 1985

Het is augustus 1985 als we met zes vrienden naar Helsinki vliegen. Er gaat een complete kampeeruitrusting mee want we gaan drie weken lang gaan kanoën op een groot meer. Een bevriend Fins stel dat aan het meer woont heeft drie Canadese kano's voor ons gehuurd. Uiteraard gaan we dit stel ook bezoeken en zullen we kennismaken met het fenomeen 'sauna'. De vraag blijft alleen of we veel last gaan krijgen van de beruchte muggen?

Na aankomst in Helsinki gaan we meteen door naar de jeugdherberg die we geboekt hebben. Ikzelf was toen nog niet zo'n doorgewinterde backpacker dus als enige liep ik met een onhandige weekendtas door de stad te zeulen. Het zal je niet verbazen dat ik na deze reis meteen een goede rugzak heb gekocht. Helsinki is een aangename stad met een sfeervolle haven. Het is toevallig juist marktdag als wij de stad bezoeken. We hadden al gelezen dat alcohol in Finland razend duur zou zijn en er speciale overheidswinkels zijn waar het verkocht wordt. We vinden er een die meer weg had van een supermarkt. Waar vindt je dat, een slijterij met acht kassa's!

Na een nacht in Helsinki stappen we in alle vroegte op de sneltrein die ons via Tampere naar Jyväskylä brengt. Hier stappen we over op een lokaal boemeltreintje die verder naar het noorden rijdt. Het is een geinig treintje, de machinist zit namelijk niet in een afgesloten cockpit, maar gezellig in dezelfde ruimte als de passagiers. Het enkelspoor gaat door uitgestrekte bossen. We komen al helemaal in de stemming.

In het dorp Suolahti stappen we uit. Voor de laatste paar kilometer nemen we een taxibus die ons bij de camping afzet. De tenten zetten we in verband met te verwachten muggen niet te dicht bij het meer op. Die muggen baren mij de meeste zorgen. Dit was voor mij de overweging of ik wel of niet mee zou gaan op deze kanokampeerreis. Onze Finse vrienden hadden ons echter verzekerd dat er niet veel muggen zouden zijn omdat de laatste winter erg koud geweest was.

Juist als de tenten staan rijdt de kanoverhuurder het terrein op, precies volgens afspraak. Het zijn twee polyester Canadese kano's en een van aluminium. Dit is veruit de grootste, dus dit zal ons 'vrachtschip' gaan worden. Een van de twee polyester kano's heeft maar lage vrijborden. Met een geringe golfslag kan hier het water gemakkelijk naar binnen lopen. In deze kano kan dus maar weinig bagage. We besteden de rest van de middag met boodschappen voor de avond en de komende dagen.

De Finse vrienden van twee mensen uit onze groep komen na hun werk gedag zeggen. We hebben een barbecue op de camping georganiseerd. De Finnen eten echter maar weinig. Later horen we dat het uitnodigen om te komen eten niet erg gebruikelijk is. Men nodigt vrienden uit om samen de sauna in te gaan. Tussen de bedrijven door eet men dan wat kleine hapjes. Bijna iedereen heeft hier een sauna aan huis.

Inmiddels hebben we toch al heel wat muggen rondom onze tenten. Kanovrienden uit Nederland die in Finland gekanood hebben vertelden dat ze tientallen muggen in hun tent hadden ondanks dat ze alle moeite deden om ze buiten te houden. Zelf heb ik mijn tent voor vertrek zo goed mogelijk geprepareerd door ieder gaatje op te sporen en te dichten. Zelfs de stokdoorvoeren heb ik zo krap gemaakt dat je de stokken er maar met moeite doorheen geperst krijgt. De eerste nacht blijven de muggen keurig buiten de deur.

's Ochtends kost het veel tijd om alles goed in te pakken en te verdelen. Nu de verdeling eenmaal gemaakt is zal dat de komende weken veel sneller gaan. Om een uur of tien gaan we van start. Het avontuur begint nu echt!

Niemand behalve ikzelf heeft kano-ervaring, maar al snel blijkt dat dit geen belemmering is. Alle zes hebben we de slag al gauw te pakken. Het enige verschil is dat de vijf anderen de

komende dagen veel last van spierpijn zullen hebben met hier en daar een blaar. We hebben maar voor vier dagen proviand bij ons want we weten dat we op een gegeven moment ergens in een dorp opnieuw eten in kunnen slaan. De hele dag peddelen we rustig voort. Het waait gelukkig nauwelijks waardoor de boten gemakkelijk op koers te houden zijn.

In Finland heb je het allemansrecht. Dit wil zeggen dat je je tent overal neer mag zetten mits het minimaal honderd meter van het dichtstbijzijnde huis is. Wij vinden een mooi plekje op een eiland. De drie tentjes worden opgezet en tussen een paar bomen spannen we een touw waarover een stuk zeildoek wordt afgespannen. Dit is onze keuken. Tegenwoordig heet zo'n bouwsel een tarp die je voor veel geld bij de beter gesorteerde buitensportzaak kunt kopen. Er wordt hout gesprokkeld en een kampvuur aangestoken. Het begint zo al heel wat te worden. De taakverdeling gaat gelukkig min of meer vanzelf.

De avonden zijn erg lang want helemaal donker worden doet het pas na middernacht. Voor het tijdverdrijf heeft iedereen een aantal boeken en een walkman bij zich. Uiteraard mag een spel kaarten niet ontbreken. Op de eerste avond leer ik Boerenbridgen. Uiteindelijk zal dit spel voor mij een verslaving worden de komende weken. Omdat mijn reisgenoten niet gewend zijn te kanoën zijn ze al vroeg uitgeteld en hun tent ingekropen. Zelf zit ik, zonder kunstlicht, tot middernacht te lezen.

De komende dagen verlopen niet veel anders dan de eerste, alleen de omgeving en het weer zijn variabel. De omgeving is na iedere bocht weer een complete verrassing. Het ene moment varen we door smalle krekken om niet veel later een breed stuk water te moeten oversteken. Als we de wind van opzij hebben valt het soms niet mee om de kano's op koers te houden en als het dan ook nog gaat miezeren blijft er van het vakantiegevoel niet veel over. Waar we wel geluk mee hebben zijn de muggen. Of beter gezegd, het ontbreken daarvan. Onze Finse vrienden krijgen gelijk, we blijven gevrijwaard van die ellende. Het feit dat het meestal waait is ook een belangrijke factor, maar de belangrijkste reden voor het ontbreken van de muggen zijn de extreem lage temperaturen van de afgelopen winter.

Diverse keren kamperen we op onbewoonde eilandjes. Zo ook deze keer. Midden in de nacht word ik wakker van een piepend geluid. Het lijkt alsof er een roeiboot met piepende roeiriemen rondom ons eiland vaart. Zo geruisloos mogelijk ga ik op verkenning uit. Waar ik ook kijk, een roeiboot zie ik nergens. Toch houdt het gepiep aan. Ik vervolg mijn zoektocht dicht bij de tenten. Het geluid lijkt meer van boven te komen. En dan ontdek ik wat het geluid veroorzaakt. Het zijn twee bomen die door de wind langzaam langs elkaar schuren en zodoende een piepend geluid voortbrengen. Als ik onze tent weer inkruip ligt mijn tentgenoot breeduit te glimlachen. Hij had allang door waar het geluid vandaan komt, maar vond het uiteraard erg amusant om mij eindeloos rond te laten zoeken.

Na vier dagen kanoën wordt het tijd om een dorpje met een kruidenier op te zoeken want we raken we door onze voorraden heen. We hebben goede kaarten van het meer bij ons dus het is een peulenschil om het dorp te vinden. In deze tijd (1985) gaat dat allemaal zonder de moderne fratsen zoals een GPS. Ook met een kaart, kompas en de zon kun je je uitstekend oriënteren. En zo vinden we het dorpje Hannula. We vinden ook dat we onszelf wel wat mogen verwennen en kopen behalve het eten een voorraadjie bier. Dat hakt er flink in. Zes gulden voor een half literblik is niet bepaald goedkoop! 's Avonds leggen we een van de kano's op zijn kop als een soort tafel en spelen boerenbridge met een biertje waar we de hele avond mee doen.

Als we op een ander onbewoond eiland staan te kamperen komt er in de verte een kleine motorboot aan. Hij heeft iets op sleeptouw. Zodra hij dichterbij komt zien we dat achter de sleepboot een gigantisch houtvlot hangt. Tergend langzaam komt de combinatie dichterbij totdat hij op bijna een steenworp afstand ons eiland passeert. De kapitein zwaait. Wij zwaaien terug. Deze kleine sleepboot is een van de twee motorboten die op dit grote meer rondvaren. De andere boot is van de reddingsbrigade. Beide boten zijn zo uitgerust dat ze

het water niet vervuilen. Van dit feit waren we al op de hoogte via onze Finse vrienden. Al ruim twee weken scheppen we ons drinkwater gewoon uit het meer en onze darmen protesteren nog steeds niet.

Het weer is volledig omgeslagen, maar gelukkig in gunstige zin. We bevinden ons in een voor Finse begrippen aangename hittegolf. Het is niet minder dan 30 graden! We besluiten het er van te nemen en blijven drie dagen op ons stille privé-eiland staan. We doden de tijd met luieren, zwemmen, lezen, kanoën en vissen.

Zelf ben ik niet zo'n visser maar mijn tentgenoot is dat des te meer. Vanuit Nederland heeft hij voor ons een aantal tuigjes met haak en dobber meegenomen en een telescopische werphengel voor zichzelf. Wij behelpen ons met lange takken als hengels. Zoals altijd heb je het nodige geduld nodig om ook echt wat te vangen. De eerste vangsten zijn niet groter dan twintig centimeter. Er zit niet veel vlees aan, maar geroosterd boven het vuur smaken ze prima. Tijdens een mooie warme avond heeft hij (en wij ook) meer geluk. Een grote snoek heeft zich aan de haak laten slaan. Na een kort gevecht geeft hij zich gewonnen. De verwachtingen wat betreft de smaak zijn niet bepaald hoog, maar als de vis eenmaal op het rooster ligt stijgen er heerlijke geuren op. Hij smaakt bijna nog lekkerder.

De man van ons bevriende stel werkt als vrijwilliger bij de reddingsbrigade en heeft kunnen regelen dat we een middag mee kunnen varen. We gaan aan boord en tuffen een tijdje rond op plaatsen waar we nog niet geweest zijn. Na enige tijd komt ruilt onze vriend met de stuurman die gezellig bij ons in de kuip komt zitten. Hij haalt een fles tevoorschijn en laat hem rond gaan. En hij gaat nog een keer rond, net zo lang tot hij leeg is. Sommige van ons zijn opgelucht dat de drank op is want ze vonden het niet bepaald smakelijk. Maar niet getreurd, de schipper heeft nog wel wat extract en zelfgestookte alcohol. Van elk gaat er een derde in de fles. Vervolgens houdt hij de fles in het meer en vult hem tot de rand af. Even schudden en de fles kan weer rond. Heerlijk!

Na deze enerverende boottocht gaan we met onze vrienden mee naar hun huis in het dorp Sumiainen. Wat opvalt aan hun houten huis is de driedubbele beglazing. Tussen de binnenste en de buitenste ruit zit wel tien centimeter ruimte. Dat moet wel goed isoleren. 's Winters kan het kwik hier wel tot min veertig graden zakken. In het huis staat een enorme tegelkachel. Hij is zo groot dat je er met twee personen op kunt liggen. Het is in feite een verwarmd tweepersoonsbed. Ze hebben ook een sauna, maar die is te klein voor acht personen. Morgen gaan we om de kanotocht passend af te sluiten naar een saunahuis aan het meer.

Na nog een nacht op de camping vanwaar we gestart zijn ruimen we 's ochtends onze bagage op. Als de kano's worden opgehaald betekent dit het definitieve einde van onze kanotocht. 's Middags gaan we met zijn achten naar een houten saunahut aan het meer. Het is idyllisch gelegen tussen de bomen met een steiger waarvan je zo in het meer kunt springen. Een betere afsluiting kunnen we ons niet voorstellen.